

HANS SITT OP. 116 viyola için 15 etüt METODUNUN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANI GÖRÜŞLERİ¹

Rıdvan AK²

Gamze Elif TANINMIŞ³

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında görev yapan viyola eğitimcilerinin Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun kullanımına yönelik görüşlerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu metot, keman metodlarından aktarılmış viyola metodlarından farklı olarak, yalnızca viyola için yazılmış olduğundan, araştırmaya değer görülmüştür. Bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmış olup; nitel veriler kaynak tarama yöntemiyle, nicel veriler ise 5'li likert ölçeğinde hazırlanmış 15 sorudan oluşan anket aracılığıyla elde edilmiştir. Ankette öğretim elemanlarının metotlara verdiği önem bakımından metotlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için "Kruskal Wallis Testi" uygulanmıştır. Ayrıca farkın hangi metotlardan kaynakladığını belirlemek için çoklu karşılaştırma testi olan Duns Testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğretim elemanlarının metodu büyük ölçüde tanıdıkları ancak eğitim materyali olarak çok fazla kullanmadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyola, Viyola Eğitimi, Etüt, Hans Sitt

¹ 2018 Nisan ayında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programında kabul edilen yüksek lisans tezinin bir ürünüdür.

² Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı,

³ Doç. Dr. , Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, gamzeb@gazi.edu.tr

INSTRUCTOR OPINIONS ON THE USAGE OF HANS SITT OP. 116 "15 ETUDES FOR VIOLA" METHOD

ABSTRACT

This study aims to survey the opinions of viola instructors, who have worked at Music Education Departments of Education Faculties' Fine Arts Departments in Turkey during 2016-2017 academic year, on the usage of Hans Sitt Op. 116 "15 Etudes for Viola" method. This work was deemed worthy of examination due to being written solely for viola, as opposed to others which were converted from violin methods. The research was conducted using descriptive survey method; qualitative data was obtained through literature review, and quantitative data by a 15 question poll that utilizes 5-point Likert-type scale. In questionnaire "Kruskal Wallis Test" was used to determine whether there's a meaningful difference between methods in terms of their significance for lecturers. Additionally Duns Test, a comparison test for multiple variables, was applied to detect which methods caused the difference. The study revealed while instructors generally recognize the method, they don't widely utilize it as education material.

Keywords: Viola, Viola Education, Etude, Hans Sitt

1. GİRİŞ

Yaylı çalgı ailesinin bir türü olan viyolanın müzik eğitimindeki yeri oldukça önemlidir. Gerek solo gerek eşlik olarak ayrı bir öneme sahip olan viyolanın kullanımı geçmişten günümüze giderek artmıştır.

Yaylı çalgılar içerisinde kontrbastan sonra etüt ve eser dağarcığı açısından en kısır çalgı viyoladır. Kemana göre daha geri planda ele alınan viyolanın avantaj sayabileceğimiz özelliği keman etüt kitaplarının aktararak viyola eğitiminde kullanılmasıdır. Bu durum viyola için çok olumlu bir olay olmasına karşın viyola metotlarının çoğalması yönünde olumsuz bir durum yarattığı da söylenebilir (Yayla, 1999, s. 10).

Viyola öğretimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek müzikle ilgili bilgelerini zenginleştirecek müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacak, yanı sıra da ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla öğrenme fırsatı bulacaktır. Viyola öğretimi, çalgı eğitiminin bir alt boyutu olup; viyola öğretiminin genel amaçları, her zaman çalgı eğitiminin genel amaçlarıyla aynıdır (Tanrıverdi, 1996).

Lavignac'ın viyola eğitimi ile ilgili görüşleri şunlardır;

- Viyola çalmak için kuvvetli bir vücuda sahip olunması gereklidir. Bundan dolayı viyola eğitimine 15 yaşında başlanmalıdır fakat bu yaşa kadar keman öğrenilmesi gerekmektedir.

- Kemanla birlikte viyola çalmak kişiye çabukluk ve virtüözlük hassası verir. Her iki çalgı da birbirlerine zarar vermeden birbirlerini tamamlar (Baykal, 2012, s. 8).

Yorumlama, bir müzik eserini aslına en uygun biçimde gereken özen, titizlik ve duyarlılıkla seslendireme sürecidir. Bu süreç söyleme, çalma, söyleyen ya da çalan toplulukları yönetme biçiminde gerçekleşir (Uçan, 1994, s. 11).

Bu tanımların ışığı doğrultusunda ve müziğin yorumlama sanatından yola çıkarak duygu ve düşünceleri seslerle kulağa hoş gelecek biçimde yorumlamanın gereklerinden biri olan etütlerin önemi ise yadsınamaz bir gerçektir.

Etude kelimesi Fransızca "çalışma" anlamına gelir. Almanca *etüde*, İtalyanca *studio*, İngilizce *etude*, İspanyolca *estudio* şeklinde yazılır ve dilimizde *etüt* veya *etüd* olarak kullanılır. Müzik eğitiminde belirli güçlükleri aşmak için hazırlanan etütler, solfej

çalışılmasında ve ses müziğinde önemli bir yere sahiptir. Çalgı müziğinde ise sıradan bir parça olmanın üzerinde değer taşıyan etütler, çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi amaçlar (Say, 2005, s. 556).

Analiz yolu ile daha iyi tanınan etütlerin algılanışı ve benimsenmesi de kolaylaşır. Özellikle eğitim amaçlı etütlerin incelenmesi, analiz edilmesi ve bu gözden geçirme süreçlerinden faydalı çıkarımlarda bulunulması, şüphesiz sürece olumlu katkılar sağlayacaktır. (Kurtuldu, 2009). Etütlerin bilinçli olarak analiz edilmesinin çalıcıya birçok açıdan olumlu katkı sağladığı söylenebilir.

Etütlerin belli bir formu yoktur. İki veya üç bölümlü şarkı, bazen de rondo formunda yazılmış olmasına karşın, çoğunluğu özgür formda yazılır (Say, 2005, s. 189).

Sholes (1999) ve Sadie (1995)'e göre etüt, "icracının çalgısı üzerindeki teknik gelişiminin sağlanması amacıyla yaratılan özel bir kompozisyon olarak tanımlanmıştır (Güler, Berki, Çilden, 2006).

Dewey, (1996) belli kasların düzenli kullanılması, hareketlerin yinelenmesi yoluyla kasların istenileni her zaman güvenle ve otomatik bir biçimde yerine getirilebilmesi için, bilinç güçlerini, istedik alışkanlıklar kazanılana kadar öğretim ve alıştırmalarla yetkinleştirmek gerektiğinden bahsetmiştir (aktaran Tarkum, 2006).

Bu bağlamda etütlerin de belirli tekniklere yönelik kasların düzenli kullanılmasını sağlayan alıştırmalar olduğu söylenebilir.

İçerik, yapı ve biçim öğeleri bakımından müziği anlatmak ve aşlamayan problemleri çözmek için; belirli küçük kas gruplarının etüt ve alıştırmalarla geliştirilmesi, yorumlayan kişinin ileriye yönelik çalışmalarında kolaylık ve süreklilik sağlar.

Etütler, ezgisel unsurlara sahip olmakla beraber, ritim ve ritmik öğelerin daha çok önem kazandığı çalışmalardır. Müziğin temelinde ritim olduğu düşünülürse, eserlerin temelinde de etütlerin olduğu çıkarımına varılabilir.

Etütler müzik edebiyatında rastlanan bütün güçlükleri, sistemli bir şekilde işleyen ve bunları bir bütün içinde elde edilmesini sağlayan, genellikle bir motif veya figür üzerine yazılmış müzik yapıtlarıdır. (Jelen, 2007). Etütlerin bütün içindeki kusurların giderilmesinde iyileştirmeye yönelik önemli rolü olduğu söylenebilir.

Tunca (2004)'ya göre; gam ve arpejlere ek olarak etütler, öğrenci gelişimi için temel kolaylık ve altyapıyı sağlayan çalışmalardır. Etütlerin çalışılması ve tekrar edilmesi, öğrencinin müziksel gelişiminin en önemli parçalarından biridir. Bir çalışma programının tamamlayıcısı olan etütler, kısa bir müzik formu içerisinde bir veya daha fazla teknik konuyu içeren eserlerdir (aktaran Şişman, 2010, s. 6).

Çalgı eğitiminde, konser etütlerinin haricinde, teknik olarak belirli bir düzeye ulaşmak, müzikaliteyi artırmak ve bu sayede eserlere hazırlanmak amacıyla “ön çalışma” olarak yazılan etütler, bilgi edinmek ya da bilgiyi derinleştirmek bakımından yapılan beden ve zihin faaliyetidir (Yalçınkaya, 2012).

Etütlerin anlamlı bir şekilde sıralanarak bir araya getirilmesiyle oluşturulan kitaplar çalgı öğretiminde teknik gelişim için çalgı metodu olarak kullanılmaktadır.

Çalgı metotları çalgı öğretiminde başlangıç aşamasında itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplardır. Çalgı metotları çağlar içinde geliştirilmiş, modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir (Say, 2005, s. 124).

Sun (1969)' a göre çalgı metodu, çalgı çalma sanatının teknik ve müzikalite yönlerini bilimsel bir yöntemle öğretebilmek için her çalgının kendi özelliklerine göre hazırlanmış çalgı öğretim kitabıdır (aktaran: Kahyaoğlu, 2009, s. 1).

Tüm çalgılarda olduğu gibi, viyola eğitiminde de kullanılmak üzere yazılmış birçok çalgı metodu bulunmaktadır. Viyola eğitiminde, genellikle kemandan aktarma olarak yazılan metotlar kullanılmaktadır. Bunlardan farklı olarak, Hans Sitt tarafından yalnızca viyola için yazılmış Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodu, araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. İlgili metotta yer alan etütler; içerdiği sağ el - sol el teknikleri bakımından incelenmiş ve bu tekniklere yönelik amaç ve kritik davranışlar belirlenmiştir. Ayrıca, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 2016-2017 eğitim öğretim yılında görev yapan viyola eğitimcilerinin Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun kullanımına ilişkin görüşleri belirlenmiş ve değerlendirilmiştir.

Hans Sitt' in Hayatı

Hans Sitt olarak bilinen Bohemyalı keman-viyola eğitimci ve besteci Hans Janus Sitt; ünlü Macar asıllı keman yapımcısı Anton Sitt (Szytt)'in oğlu olarak Prag'da dünyaya gelmiştir. Konservatuarda Moritz Mildner ve Antonin Bennewitz

ile keman, Josef Krejci ve Johann Friedrich Kittl ile kompozisyon çalıştı. Sonrasında, kısa sürede başarılı bir solo kariyere sahip oldu. Sitt, 17 yaşında Wrocław'da Breslau Opera Orkestrası'na ve 1873-1880 yılları arası Chemnitz olarak atandı (görev aldı). Bunlara ek olarak (ayrıca), Fransa, Avusturya ve Almanya'daki orkestralarda, şef olarak ünlendi.

1884-1921 yılları boyunca Sitt, Leipzig Konservatuarında keman alanında saygıdeğer bir profesör olmuş ve keman ve viyola için, çoğu hala kullanılmakta olan, birçok önemli yayınları olmuştur. 1885-1903 yılları arasında Leipzig Bach Topluluğunun şefliğini yapmıştır. Sitt, Leipzig Brodsky Quartet'te 1883-1895 yılları arasında Hugo Becker, Julius Klengel ve kurucu Adolph Brodsky ile beraber viyola çalmıştır.

Pedagojik çalışmalarının yanında Sitt, keman ve orkestra için birçok parça yazmıştır. Bunların içinde 6 konçerto ve çeşitli çalgılar için birçok sayıda sonatta bulunmaktadır. Oda müziği eserlerinden yalnızca 1880'li yıllarda bestelediği 2 piyanolu trio eseri günümüze ulaşmıştır. Sitt'in trio eserleri üst düzey yoğun oda müziği çalışmaları olmasa da önemsenmeyecek eserler de sayılmazlar.

Sitt, Edvard Grieg'in orkestra için yazılmış olan Norveç Dansları Op. 35 eserini, piyano düeti olarak düzenlediği çalışmasıyla da bilinir. En bilinen öğrencileri arasında besteciler Franco Alfano, Pablo Sorozabal ve Frederick Delius ve şef Vaclav Talich bulunmaktadır (http://www.liquisearch.com/hans_sitt/biography, 2017).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, viyola eğitiminde kullanılan Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun kullanımına ilişkin öğretim elemanı görüşlerini tespit etmektir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun viyola için özel yazılmış bir metot olması ve viyola eğitimcilerinin bu metodun kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi bakımından araştırma önem taşımaktadır.

Ayrıca viyola eğitim-öğretim programlarına katkıda bulunmak, viyola eğitimcilerinin ve özellikle viyola öğrencilerinin çalgı eğitiminde ele alacakları etüt ve

eserlere bakış açılarını genişletmek, yazılacak/oluşturulacak viyola metotlarına davranışsal ipuçları vermek amacıyla önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma, viyola eğitiminde kullanılan Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metoduna ilişkin uzman görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan viyola eğitimcileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2016-2017 eğitim öğretim yılında viyola derslerini yürütmekte olan 13 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Uzmanların görev yaptığı kurumlar şunlardır:

Tablo 1

Viyola Eğitimi Veren Öğretim Elemanlarının Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	f	%
1. Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	7,7
2. Erzincan Üniversitesi	1	7,7
3. Gazi Üniversitesi	2	15,4
4. Harran Üniversitesi	1	7,7
5. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	7,7
6. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	7,7
7. Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	7,7
8. Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	7,7
9. Ömer Halis Özdemir Üniversitesi	1	7,7
10. Pamukkale Üniversitesi	1	7,7
11. Süleyman Demirel Üniversitesi	2	15,4
Toplam	13	100

Tablo 2

Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlarına Göre Dağılımları

Unvan	f	%
Prof. Dr.	3	23,1
Doç. Dr.	3	23,1
Yrd. Doç. Dr.	3	23,1
Öğr. Gör.	2	15,4
Uzman	2	15,4
Toplam	13	100

2.2. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada kullanılan nitel verilere kaynak tarama/çözümleme ile nicel verilere ise anket yöntemiyle ulaşılmıştır.

Nitel bilgilerin toplandığı tarama sürecinde konuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu kaynakları, konuyla ilgili kitap, tez, makale ve internet bilgileri oluşturmaktadır.

Nicel bilgilerin toplandığı anket için araştırmacı tarafından hazırlanan sorulara uzman kanısı da alınarak son biçimi verilmiştir.

Bu çerçevede oluşturulan ve geliştirilen anket, onbeş (15) sorudan oluşmaktadır. Sorulardan ikisi öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine, onüçü de Hans Sitt Op.116 Viyola İçin 15 Etüt metoduna ilişkin görüşlerini tespit etmeye yönelik hazırlanmıştır.

2.3. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Anketle elde edilen verilere ilişkin bulguların sergilenmesinde “frekans” (f) ve “yüzde” (%) kullanılmıştır. Elde edilen verilere ilişkin bulgular tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Anketteki 3. soruya ilişkin veriler uzman kişi ve STATA bilgisayar programı yardımıyla işlenmiş ve çözümlenmiştir. Anketin tek sıralama (dereceleme) sorusu olan bu soruda öğretim elemanlarının seçeneklerin yanına numara vererek metotları öncelik sırasına göre sıralamaları istenmiştir. Soruda verilen seçeneklerin sırası

uyulması gereken bir sıra değildir. Öğretim elemanlarının metotlara verdiği önem bakımından metotlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal Wallis Testi yapılmıştır. Bununla birlikte Kruskal Wallis Testini takiben farkın hangi metot/metotlardan kaynaklandığını belirlemek için çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Bu amaçla Duns Testi uygulanmıştır.

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun içeriği araştırılmış olup, etütlerdeki sağ el - sol el teknikleri belirlenmiştir. Metotta benzer teknikleri içeren etütler araştırmacı tarafından belirlenerek bu teknikleri yansıtan beş etüt seçilmiştir. Bu etütler Müzik Öğretim Programı modeline dayalı “Etüt Çözümleme” yöntemi ile ayrıntılı şekilde incelenerek sağ el - sol el tekniklerine ilişkin amaç ve kritik davranışlar bakımından değerlendirilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, öğretim elemanlarına uygulanan anket sonuçlarına ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

3.1. Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt Metodunun Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3

Öğretim Elemanlarının Viyola Eğitiminde 1-5 Konum Geçişlerini İçeren Metotlara Verdikleri Önem Sırası

Metot	Gözlem	Toplam
1. Mazas	13	238.00
2. Tanrıverdi III	13	301.50
3. Kreutzer	13	358.50
4. Hans Sitt	12	428.00

Chi- squared= 9.165 with 3 d.f.

P= 0.0272

Öğretim elemanlarının verdikleri önem bakımından, metotlar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Test sonucunda ilgili p değeri =0.0212 bulunmuş ve bu değerin 0.05'ten küçük olması metotlar arasında öğretim elemanlarının verdikleri önem bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu anlamına gelmektedir. Bu sonuçtan yola çıkarak, rank sıralamalarına bakıldığında önem sırasının Mazas, Tanrıverdi III, Kreutzer ve Hans Sitt şeklinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4

Metotların Çoklu Karşılaştırılmasından Çıkan Sonuçlar

Col Mean Row Mean	1. Tanrıverdi III	2. Hans Sitt	3. Mazas
2. Hans Sitt	-2.157254 p=0.0155		
3.Mazas	0.862140 p=0.1943	3.001976 p=0.0013	
4.Kreutzer	0.773890 p=0.2195	1.399000 p=0.0809	-1.636030 p=0.0509
P=0.0212			

Chi- squared with ties= 9.707 with 3 d.f.

P= 0.0212

Bununla birlikte Kruskal Wallis testini takiben, farkın hangi metot/metotlardan kaynaklandığını belirlemek için çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Bu amaçla uygulanan Dunn's testi sonuçlarına göre ise, Tanrıverdi III ile Hans Sitt ve Hans Sitt ile Mazas metotları arasındaki farklar anlamlı bulunmuştur. Bu sonuca dayanarak, öğretim elemanlarının Tanrıverdi III metoduna Hans Sitt metodundan ve Mazas metoduna Hans Sitt metodundan daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmıştır. Diğer metotlar arasında anlamlı bir fark bulunmadığından, bu metotlar arasında önem sıralaması yapılamaz.

Tablo 5

Kemandan Aktarılmış Viyola Metotlarını Çalıştırmada Ne Ölçüde Zorluk Yaşadıklarına İlişkin Uzman Görüşleri

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	-	-
Kısmen	6	46,1
Az	3	23,1
Hiç	4	30,8
Toplam	13	100

Tablo 5'te görüldüğü üzere uzmanların %46,1'i kemandan aktarılmış viyola metotlarını çalıştırmada "Kısmen" zorluk yaşadığını, %23,1'i "Az" zorluk yaşadığını, %30,8'i "Hiç" zorluk yaşamadığını belirtmişlerdir. Hiçbir katılımcının "Tamamen" ve "Büyük Ölçüde" seçeneğini işaretlemediği dikkat çekmektedir. Uzmanların çoğunluğunun kemandan aktarılmış viyola kitaplarını çalıştırmada kısmen zorluk yaşadığı görülmektedir.

Tablo 6

Öğrencilerine Çalıştırdıkları Etüt Kitaplarını Hangi Kriterlere Göre Seçtiklerine İlişkin Uzman Görüşleri

	f	%
Öğrencinin seviyesine göre seçiyorum	11	64,7
Teknik zorluklara göre seçiyorum	3	17,6
Çalıştığım kitapları çalıştırıyorum	2	11,8
Diğer (Öğrencinin yetenek durumu ve çalışmasına göre)	1	5,9
Toplam	17	100

Tablo 6'da görüldüğü üzere 13 öğretim elemanından toplam 17 görüş çıkmıştır. Uzmanların %64,7'si "Öğrencinin seviyesine göre seçiyorum" seçeneğini, %17,6'lık bir kısmı "Teknik zorluklara göre seçiyorum" seçeneğini, %11,8'i "Çalıştırdığım kitapları çalıştırıyorum" seçeneğini %5,9'luk bir kısmı da "Diğer" seçeneğini işaretleyerek "öğrencinin yetenek durumu ve çalışmasına göre"

açıklamasında bulunmuştur. Bu sonuçlara göre uzmanların tamamına yakınının etüt kitaplarını seçerken öğrencinin seviyesine göre seçtiği ortaya çıkmıştır.

Tablo 7

Etütlerin Metottaki Sıralanışına Göre alışılması Görüşüne Ne Ölçüde Katıldıklarına İlişkin Uzman Görüşleri

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	3	23,1
Az	6	46,1
Hiç	1	7,7
Toplam	13	100

Tablo 7’de görüldüğu üzere etütlerin metottaki sıralanışına göre çalışılması görüşüne ilişkin uzmanların %23,1’lik kısmı “ Büyük ölçüde” seçeneğini, %23,1’i “Kısmen” seçeneğini, %46,1’lik kısmı “Az” seçeneğini işaretlemiştir. %7,7’lik kesim ise “Hiç” seçeneğini işaretlemiştir. Uzmanların “Tamamen” seçeneğini işaretlemediği dikkat çekmektedir.

Tablo 7’den de anlaşılacağı üzere uzmanların çoğunluğunun etütlerin metottaki sıralanışına göre çalışılması görüşüne tam anlamıyla katılmadığı görülmektedir. Bu sonuçların ışığında etütlerin metottaki sıralanışına göre alınmasından öte öğrencinin teknik eksikliğine göre karışık sıranın tercih edildiği çıkarımına varılabilir.

Tablo 8

Uzmanların Hans Sitt Op.116 Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Tanıma Durumları

	f	%
Tanıyorum	10	76,9
Tanımiyorum	3	23,1
Toplam	13	100

Tablo 8’de görüldüğü üzere uzmanların %76,9’u “Tanıyorum” seçeneğini %23,1’lik kısmı ise “Tanımiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu sonuca göre uzmanların büyük bir kısmı metodu tanımaktadır.

Tablo 9

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Ne Ölçüde Tanıdıklarına İlişkin Uzmanların Dağılımı

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	7	53,8
Kısmen	2	15,4
Az	3	23,1
Hiç	1	7,7
Toplam	13	100

Tablo 9’da görüldüğü üzere uzmanların %53,8’lik kısmı “Büyük ölçüde” seçeneğini, %15,4’lük kısmı “Kısmen” seçeneğini, %23,1’lik kısmı “Az” seçeneğini %7,7’lik kısmı ise “Hiç” seçeneğini işaretlemiştir. Uzmanların “Tamamen” seçeneğini işaretlemediği dikkat çekmektedir. Uzmanların çoğunluk kısmı metodu büyük ölçüde tanımaktadır.

Tablo 10

Uzmanların Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt Kitabını Çalışma/Çalma Durumları

	f	%
Çalışanlar/Çalanlar	9	69,2
Çalışmayanlar/Çalmayanlar	4	30,8
Toplam	13	100

Tablo 10'da görüldüğü üzere uzmanların %69,2'lik kısmı "Çalışanlar/Çalanlar" seçeneğini, %30,8'lik kısmı ise "Çalışmayanlar/Çalmayanlar" seçeneğini işaretlemiştir. Tablo 9'daki %53,8'lik "Büyük ölçüde" seçeneğini işaretleyenler ile Tablo 10'daki %69,2'lik "Çalışanlar/Çalışmayanlar" seçeneğini işaretleyenler arasında anlamlı bir paralellik olduğu gözlenmektedir. Metodu büyük ölçüde tanıyanların aynı zamanda çalışıp çaldığı çıkarımına varılabilir.

Tablo 11

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Öğrencilerine Çalıştırma Durumlarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	1	7,7
Kısmen	6	46,1
Az	3	23,1
Hiç	3	23,1
Toplam	13	100

Tablo 11'de görüldüğü üzere uzmanların %46,1'i "Kısmen" seçeneğini, %23,1'i "Az" seçeneğini, %23,1'i "Hiç" seçeneğini, %7,7'lik kısmı ise "Büyük ölçüde" seçeneğini işaretlemiştir. "Tamamen" seçeneği hiçbir uzman tarafından işaretlenmemiştir. Uzmanların çoğunluğunun Hans Sitt Op. 116 "Viyola İçin 15 Etüt metodunu öğrencilerine çok çalıştırmadığı anlaşılmaktadır

Tablo 12

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Çalıştırdıkları Sınıf Düzeyleri

	f	%
Lisans I	-	
Lisans II	2	14,2
Lisans III	6	42,9
Lisans IV	6	42,9
Toplam	14	100

Tablo 12’de görüldüğü üzere uzmanların %42,9’u “Lisans III” seçeneğini, %14,2’si “Lisans II” seçeneğini, %42,9’luk kısmı “Lisans IV” seçeneğini işaretlemiştir. “Lisans I” seçeneği hiçbir uzman tarafından işaretlenmemiştir. Metodun en çok kullanıldığı sınıf düzeyinin Lisans III ve Lisans IV olduğu görülmektedir. Tablo 12’ye bakıldığında toplam 14 görüş görülmektedir. Bir kişinin birden fazla seçeneği işaretlediği görülmektedir. Bu bağlamda uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt metodunu birden fazla sınıf düzeyinde çalıştırdığı görülmektedir. Tablo 6’da %64,7’lik “Öğrencinin seviyesine göre seçiyorum” seçeneği Tablo 12’deki sınıf düzeyinin önemini azaltmaktadır.

Tablo 13

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Sol El Gelişimi İçin Ne Ölçüde Kullandıklarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	5	38,4
Kısmen	3	23,1
Az	3	23,1
Hiç	2	15,4
Toplam	13	100

Tablo 13’te görüldüğü üzere uzmanların %38,4’lük kısmı “Büyük ölçüde” seçeneğini, %23,1’i “Kısmen” seçeneğini, %23,1’i “Az” seçeneğini, %15,4’lük kısmı ise “Hiç” seçeneğini işaretlemiştir. “Tamamen” seçeneği hiçbir uzman tarafından işaretlenmemiştir.

Tablo 13'teki bulgulara göre uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt metodunu sol el gelişimi için büyük ölçüde kullandığı görülmektedir.

Tablo 14

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Sağ El Gelişimi İçin Ne Ölçüde Kullandıklarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Tamamen	1	7,6
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	4	30,8
Az	3	23,1
Hiç	2	15,4
Toplam	13	100

Tablo 14'te görüldüğü üzere uzmanların %23,1'lik kısmı "Büyük ölçüde" seçeneğini, %30,8'i "Kısmen" seçeneğini, %23,1'i "Az" seçeneğini, %15,4'lük kısmı "Hiç" seçeneğini, %7,6'lık kısmı ise "Tamamen" seçeneğini işaretlemiştir. Tablo 14'teki bulgulara göre uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt metodunu sağ el gelişimi için büyük ölçüde kullandığı görülmektedir. Tablo 13 ile kıyaslandığında uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt metodunu sağ el gelişiminden daha çok sol el gelişimi için kullandığı görülmektedir.

Tablo 15

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Müzikalite Gelişimi İçin Ne Ölçüde Kullandıklarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	6	46,1
Az	3	23,1
Hiç	1	7,6
Toplam	13	100

Tablo 15'te görüldüğü üzere uzmanların %23,1'i "Büyük ölçüde" seçeneğini, %46,1'i "Kısmen" seçeneğini, %23,1'lik kısmı "Az" seçeneğini, %7,6'lık kısmı ise "Hiç" seçeneğini işaretlemiştir. "Tamamen" seçeneği hiçbir uzman tarafından işaretlenmemiştir. Tablo 15'ten elde edilen bulgulara göre uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt metodunu Müzikalite gelişimi için az kullandıkları görülmektedir. Bu bağlamda etütlerin müzikal gelişimden ziyade teknik gelişim için kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 16

Uzmanların Hans Sitt Viyola İçin 15 Etüt Metodunu Konum Geçiş Gelişimi İçin Ne Ölçüde Kullandıklarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	5	38,4
Kısmen	4	30,8
Az	2	15,4
Hiç	2	15,4
Toplam	13	100

Tablo 16'da görüldüğü üzere uzmanların %38,4'lük kısmı "Büyük ölçüde" seçeneğini, %30,8'i "Kısmen" seçeneğini, %15,4'ü "Az" seçeneğini, %15,4'ü "Hiç" seçeneğini işaretlemiştir. "Tamamen" seçeneği hiçbir uzman tarafından işaretlenmemiştir. Tablo 16'dan elde edilen bulgulara göre uzmanların Hans Sitt Viyola için 15 Etüt Kitabını konum geçiş gelişimi için büyük ölçüde kullandığı görülmektedir. Bu bağlamda uzmanların çoğunluğunun metodu konum geçişlerini geliştirmeye yönelik kullandığı söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt Metodunun Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

13 öğretim elemanının ankete verdiği cevaplardan elde edilen bulgulara yönelik sonuçlar maddeler halinde verilmiştir. Öğretim elemanlarının görüşlerine göre;

Hans Sitt Op.116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun diğer metotlardan daha az öneme sahip olduğu,

Öğretim elemanlarının kemandan aktarılmış viyola metotlarında çok zorluk yaşamadığı,

Öğretim elemanlarının büyük bir bölümünün etütleri öğrencilerin seviyesine göre seçtiği,

Öğretim elemanlarının büyük bir bölümünün etütleri metottaki sıralanışına göre çalıştırmaktan ziyade karışık sıraya göre çalıştırdığı,

Öğretim elemanlarının çoğunun metodu büyük ölçüde tanıyıp öğrencilerine çok çalıştırmadığı,

Öğretim elemanlarının Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunu sağ el gelişiminden daha çok sol el gelişimi için kullandıkları, müzikalite gelişiminden ziyade teknik gelişim için ve konum geçişi bakımından büyük ölçüde kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre, öğretim elemanlarının metodu lisans düzeylerinin bütününde kullanırken çoğunlukla Lisans III ve Lisans IV seviyesinde çalıştırmakta olduğu ortaya çıkmıştır. Lisans düzeylerinin bütününde çalıştırılması öğrencinin seviyesine göre etüt belirlemeyi destekler niteliktedir.

4.2. Öneriler

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodu etüt sırasına yönelik benzer teknikleri içerdiği için Mazas ve Kreutzer gibi metotların yanında destekleyici metot olarak kullanılabilir.

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodundaki etütleri tanımlamaya ilişkin viyola eğitimcileri tarafından amaç içeren açıklamalar yazılması önerilmektedir.

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodunun form analizi ve müzikal analizinin incelenmesi önerilmektedir.

Hans Sitt Op. 116 Viyola İçin 15 Etüt metodu gibi kemandan aktarma olmayan viyola metotlarının viyola etüt literatürüne kazandırılması ve viyola için özgün eser ve etütler yazılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Baykal, Ç. (2012). *Lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının çalgı pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Collins Sözlük (2017). *Etüt tanımı*. <https://www.collinsdictionary.com/> sayfasından erişilmiştir.

Güler, B., Berki, T. & Çilden, Ş. (2006). *Ülkemiz müzik eğitimi anabilim dallarında kullanılan viyolonsel etütleri üzerine bir inceleme*. Ulusal Müzik Sempozyumu Bildirisi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Jelen, B. (2007). Carl Czerny Opus 299/19 numaralı etüdünün piyano eğitimine yönelik analizi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), 241-258.

Kahyaoğlu, Y. (2009). Geleneksel Türk Müziği Eğitiminde Metod İhtiyacı ve Kanun Metotları Üzerine Bir İnceleme. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Kurtuldu, M. K. (2009). Czerny Op. 299 30 numaralı etüde yönelik teknik ve biçimsel analiz. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 28-38.

Say, A. (2005a). *Etude*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Say, A. (2005b). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Sitt, H. 15 Studies for Viola op. 116. Edition: Albert J. Kunzelmann.

Şişman, Ç. (2010). *Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi müzik eğitimi bölümlerinde ve devlet konservatuarlarında lisans düzeyinde yaygın olarak kullanılan viyolonsel sol el ile ilgili metotların analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tanrıverdi, A. (1996) Mesleki müzik eğitiminde çalgı öğretiminin programlarının önemi ve gereği. *Filarmoni Sanat Dergisi*, 139, 14-15.

Tarkum, E. (2006). Keman eğitiminde kullanılacak alıştırma ve etütlerin seçimi ve uygulanması. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4). 175-182.

Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Yalçınkaya, B. (2012). Çalgı eğitiminde etüt yazma modeli. *Journal of New World Science Academy, Fine Arts*, 7(1), 21-34.

Yayla, F. (1999). *Eğitimi fakültesi müzik eğitimi bölümü anaçalgı viyola eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

http://www.liquisearch.com/hans_sitt/biography. Erişim tarihi: 2017, Kasım.